

Cena numeru
80.000 mk.

Cena prenumeraty

w Łodzi:

Miesięcznie 2.400.000.

Z przes. poczt.

Miesięcznie 3000.000

poza Łodzią 1 numer 320.000

Konto P.K.O. 60594.

Należytość pocztowa opłacona ryczałtem,

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Poniedziałek, dnia 14 stycznia 1924 r.

TELEGRAMY.

PRASA FRANCUSKA O HR. ZAMOYSKIM.

PARYŻ, 13. (PAT) „Le Journal“ wyraża zadowolenie z powodu powołania posła Zamoyskiego na stanowisko ministra spraw zagranicznych i zauważa, iż było niemożliwym znaleźć dla b. przewodniczącego Polskiego Komitetu Narodowego lepszego następcę, niż jego towarzysz z czasów wojny i konferencji pokojowej. Podnosząc znaczenie wyboru hr. Zamoyskiego „Le Journal“ stwierdza, że hr. Zamoyski, będąc cenionym przedstawicielem Polski w Paryżu, jest zupełnie

au courant polityki francuskiej

i będzie mógł rozproszyć niektóre uprzedzenia i niepokoje, jakie zapanowały w Warszawie po otrzymaniu wiadomości o spodziewanym zawarciu sojuszu francusko-czesko-słowackiego.

PARLAMENT WŁOSKI ZOSTANIE ROZWIĄZANY.

PARYŻ 13. 1. (AW) Mussolini przygotował dekret, rozwiązujący parlament. Przed rozwiązaniem parlamentu Mussolini wygłosi wielką mowę, w której rozwinie główne wytyczne swej polityki wewnętrznej.

REWOLUCJONISCI GÓRA.

LONDYN 13. 1. (AW) Ogólna sytuacja Obrońca prezydenta meksykańskiego, pogorszyła się z powodu odcięcia ważnej kolejowej linii strategicznej na północ, skąd oczekiwano posiłków amerykańskich.

ZMIERZCH TROCKIEGO.

MOSKWA, 13. (PAT) Odbił się tutaj 11 kongres partii komunistycznej. W piątek Kamieniew wygłosił referat, przedstawiający historię dyskusji partyjnej i uzasadniający stanowisko Centr. Komitetu. Po tym referacie uchwalono rezolucję, w której kongres postanawia uznać słuszność polityki Centr. Komitetu, wyrazić mu zaufanie i odrzucić wysunięty przez opozycję, na czele której stoi Trocki, zarzut jako nieuzasadniony. Rezolucja odrzuca następnie próbę wykorzystania demokracji partyjnej w kierunku swobodnego tworzenia w łonie partii ugrupowań, gdyż oznaczałoby to przekształcenie jednolitej i zwartej organizacji w koalicję grup i kierunków.

CHCA WYWOŁAĆ AWANTURĘ.

BERLIN 13. 1. (AW) Nacjonaliści niemieccy projektują na 20 stycznia wielki zjazd, w którym wezmą udział liczni generałowie niemieccy m. in. Hindenburg. Ludendorff i Mackense.

UPADEK BALDWINA NIEUNIKNIONY.

LONDYN 13. 1. (AW) Dnia 15-go bm. nastąpi otwarcie sesji parlamentu przez króla, który wygłosi mowę tronową. Zdaniem „Daily Express“ upadek obecnego gabinetu jest pewny, gdyż liberałowie i partia pracy postanowił dażyć do obalenia gabinetu Baldwina bez względu na ton mowy tronowej.

Polska otrzyma kredytu 400 milionów franków.

PARYŻ, 13. (PAT) Dziennik urzędowy ogłasza ustawę o kredytach dla Polski w wysokości 400 milionów franków.

Między sojusznikami.

Anglja przeciw polityce Francji w Nadrenji.

LONDYN 13. 1. (PAT) Dzienniki zaznacza zadowolenie, że interwencja rządu angielskiego, opóźniła wejście w życie dekretu, podpisanego przez t. zw. rząd autonomiczny Palatynatu, zalecała poważne rozpatrzenie całej kwestii. „Observer“ pochwała stanowisko przedstawiciela Anglii, dzięki czemu nie dano Francji możliwości, uznania rządu Palatynatu i stwierdzono, że wysoka komisja nadreńska niema prawa uzurpować sobie kompetencji, przysługujących rządowi państw sojusznicznych.

Anglja może spać spokojnie.

Sojusz francusko-czechosłowacki nie będzie rozszerzony na Rumunję i Jugosławję.

LONDYN 13. 1. (PAT) Specjalny korespondent „Timesa“, donosi z Białogrodu. Przyopuszczenia, iż konferencja M. Ententy przyniesie rozszerzenie sojuszu między Francją a Czechosłowacją także i na inne państwa M. Ententy, okazały się nieprawdziwe. Rumunja jest zdania, iż przymierze z Francją według wzoru czeskiego zanadto ograniczyłoby jej swobodę. Jugosławia nie chce pójść za przykładem czeskim.

Układ w sprawie Rieki.

Kość niezgody między Włochami a Jugosławją usunięta.

RZYM 13. 1. (PAT) W tuł. kołach politycznych otrzymana z Belgradu wiadomość, o ugodzie w sprawie Rieki, przewięto z rezerwą. Zdaniem tych kół widoczne jest posunięcie się sprawy naprzód, i zbliżenie się Włoch do Jugosławii. Niema jednak jeszcze ostatecznego rezultatu. Społeczeństwo dowiaduje się z zadowoleniem, że rokowania odbywają się przy uwzględnianiu następujących punktów zasadniczych: 1) Koniec autonomii Rieki 2) Powrót włoskiego miasta do Włoch 3) Rozstrzygnięcie ewentualnych granicznych poprawek zgodnie z realnymi potrzebami. 4) powołanie komisji regulującej sprawę używalności portu.

Anatol France zdrów.

PARYŻ 13. 1. (PAT) Według ostatnich wiadomości pogłoski o ciężkiej chorobie Anatola France są nie uzasadnione. Anatol France powrócił z prowincji do Paryża nieco zmęczony podróżą i osłabiony zimnem, jakie panowało ostatnio.

Kronika telegraficzna.

(kt) W Warszawie umarł Wincenty Rapański, ojciec, artysta dramatyczny.

(kt) Administracja angielska ogłosiła komunikat, stwierdzając, że wobec głębokości wody w miejscu zatonięcia łodzi podwodnej L. 24 niema nadziei uratowania życia załodze.

(kt) Prez. Millerand i minister Raiberti przesłali królowi i admiralicji angielskiej depesze kondolencyjne z powodu zatonięcia angielskiej łodzi podwodnej L. 24.

(kt) W Berlinie wczoraj wieczorem zamordowano komunistę Rauscha. Śledztwo wykazało, że był to akt odwetu za rzekomą zdradę partii komunistycznej. Aktu tego dokonano dwóch członków czerezwyczajki rosyjskiej.

(kt) Deputowany parlamentu franc. Cachin komunistą oskarżony został o podburzanie żołnierzy do nieposłuszeństwa.

(kt) Tardieu w „Echo National“, donosi, że pewne sfery posłów, w porozumieniu z rządem, przygotowują projekt przyspieszenia wyborów do parlamentu francuskiego. Termin wyborów wyznaczony ma być na dzień 9 marca rb.

(kt) Wydział administracyjny sądu okręgowego w Rewlu dn. 10 bm. powziął uchwałę, unieważniającą wybory do Rady miejskiej w Rewlu, odbyte dnia 9 i 10 grudnia r. ub. Wybory te, jak wiadomo, przyniosły, znaczne zwycięstwo partii komunistycznej.

Akademia handlowa w Gdańsku.

Sprawa utworzenia w Gdańsku Polskiej Akademii Handlowej była przedmiotem rokowań, a nawet ostrych konfliktów lat dwóch. Akademia ta miała powstać dzięki ofiarności jednego z łódzkich przedstawicieli sfery gospodarczych przy udziale innych osób. Intencją było, aby ta sprawa. Na pomysł utworzenia Akademii został przeznaczony jeden z domów przydzielony przez Międzynarodowy Komitet Podziału Mienia, jednakże odnośny budynek nie był przez czas dłuższy opróżniany przez władze W. M. Gdańska, którego od mawiały zresztą zasadniczego swego zezwolenia na otwarcie tej uczelni.

Jak wiadomo, sprawa ta oparła się wreszcie o Ligę Narodów, na skutek czego uzyskano wreszcie porozumienie między Polską a Gdańskiem, zawarte w umowie z dnia 1 września 1923 r., której odnośny ustęp opiewa, że W. M. Gdańsk oświadcza gotowość zezwolenia na otwarcie Akademii z zastosowaniem przepisów gdańskich, jak tylko stwierdzi w sposób dostateczny, że środki finansowe, potrzebne do jej ufundowania, jakoteż kwalifikacje techniczne personelu naukowego są dostatecznie zapewnione.

Szczegóły, dotyczące utworzenia tej Akademii miały być omówione podczas dalszych rokowań.

Rokowania te trwały czas dłuższy, aż w końcu postanowiono utworzyć specjalne towarzystwo, składające się z polskich kupców w Gdańsku, które, biorąc na siebie ciężary, związane z utrzymaniem Akademii, powołało na jej kierownika p. Paszkowskiego, wybitnego ekonomistę, powierzając mu zorganizowanie uczelni.

Wobec tego, że w krótkim czasie zgłosiła się bardzo znaczna ilość słuchaczy, należy się w najbliższym czasie spodziewać rozpoczęcia wykładów. W ten sposób pierwsze kroki zostały już zrobione. Nie wątpimy, iż z biegiem czasu uczelnia ta nabierze należytego rozgłosu, dostarczając Polsce tak potrzebnych młodych sił kupieckich, należycie wykwalifikowanych.

Dlaczego w Polsce brak mieszkań?

W całej Polsce daje się odczuwać niesłychanie przykry brak mieszkań, który wobec wyników ostatniego spisu ludności stanowi prawdziwą zagadkę.

Oto przykład: w województwie stanisławowskim ludność nieco wzrosła — w porównaniu z r. 1910 — w Tlumaczu, a znacznie w Knihinie, pozatem jednak zmalała w 27 innych miastach i miasteczkach tegoż województwa. Podobna sytuacja stwierdzić można również w innych województwach, oraz w wielkich miastach, jak Warszawa, Łódź, Lwów, Kraków itd.

Na śmierć i życie.

— Nie wiem, jak wam się powiodło przez te pięć lat, opowiem wam jednak, co ja przeżyłem. Nie mi się nie udawało i dziś jestem jeszcze uboższy, niż wtedy, gdy się rozstawaliśmy. Nie miałem ani minuty, któraby czyniła mi życia wartem pożądania i długo już czekała ta uncja trucizny, która nosze zawsze przy sobie, na swoje przeznaczenie. Chciałem jednak rzeczek do naszego spotkania się, w nadziei, że może który z was wyłajnie szczęśliwy numer na loterii życia i że będe mógł skosztować raz napoju, który zwie się przyjemnością. Nie potrzebuje was pytać: widzę, że i wy przybyliście tutaj z temi samemi nadziejami. Czy też może się myle?

Obaj potrasnaliśmy żywo głowami.

— A więc dobrze — ciągnął dalej Morlev. — Od życia nie możemy więc nic więcej oczekiwać a zajmowaliśmy się zbyt długo problemem śmierci, byśmy mieli się jej obawiać. Mam pewien plan, który dwóch z nas uwolni od wszystkich trosk, jeżeli trzeci zechce się dla nich poświęcić. Rozstrzygniemy losem, który z nas ma się ubezpieczyć na życie w wysokości 50.000 dolarów. Wszyscy trzej musimy starać się, by zdobyć premie za rok i po upływie

Po zamknięciu konferencji Malej Ententy.

Wywiad z Beneszem.

WIEDŃ, 13. (PAT) „Neue Freie Presse“ ogłasza wywiad swego korespondenta Berlogradzkiego z Dr. Beneszem, który między innymi oświadczył: Jade obecnie do Londynu, by wziąć udział w posiedzeniach komitetu Ligi Narodów w sprawie pożyczki węgierskiej. Udaję się tam jako przedstawiciel M. Ententy. W kwestji tej są jeszcze pewne trudności głównie z tego powodu, że jedno z państw Malej Ententy (Rumunia Red.) zwróciło uwagę na to, że Węgry nie wypełniły jeszcze zobowiązań, będących warunkiem uzyskania pożyczki. Postanowienia w sprawie kontroli wojskowej nie zostały dotychczas wykonane przez Węgry, jak również pewne postanowienia traktatu w Trianon. M. Ententa żąda, by obecnie Węgry swoje zobowiązania miały określone ściśle i ściśle je wykonywały.

Na zapytanie, czy wiadomo mu o uregulowaniu stosunków włosko-jugosłowiańskich Dr. Benesz oświadczył:

Istotnie osiągnięto zbliżenie.

Na zapytanie, czy zbliżenie ma charakter sojuszu, Dr. Benesz odmówił odpowiedzi.

W kwestji rosyjskiej Dr. Benesz oświadczył:

M. Ententa zajmuje stanowisko wyczerpujące i pragnie zobaczyć, jak się ułożą stosun-

ki do Rosji innych państw, a zwłaszcza Anglii i Włoch.

BERLIN, 13.1. (AW) „Times“ w artykule wstępny wyraża się sceptycznie o rezultatach konferencji belgradzkiej

BELGRAD 13.1. (AW) Najważniejszym faktem ujawnionym podczas konferencji belgradzkiej, jest zawarcie układu włosko-jugosłowiańskiego, na zasadzie którego Rijeka pozostaje w rękach włoskich, zaś port i delta rzeki Bauquino należąć będą do Jugosławii. Przedstawiciel Agencji Wschodniej otrzymał osobiste potwierdzenie tego układu ze źródeł miarodajnych włoskich. Równocześnie wyrażono nadzieje, że układ pogodzi obie rozszerzenie układu ogólnowłosko-jugosłowiańskiego. Zakład ten wywołał pewne zaniepokojenie w sferach dyplomatycznych angielskich, które obawiają się, że porozumienie włosko-jugosłowiańskie stanowi zarazem usunięcie jednej z przeszkód ściślejszego zbliżenia się Włoch i Jugosławii z Francją.

Z miarodajnej strony zapewniano uspokajając, że wszelkie układy, zawarte między państwami Malej Ententy, jak również między członkami Malej Ententy i sąsiadującymi państwami, nie mają żadnego uprzywilejowanego stanowiska wobec któregośkolwiek z państw wielkiej Ententy na celu, a dąża wyłącznie do ostatecznego uregulowania spraw spornych, które dotąd pozostawały w zawieszaniu.

„Dixmuden“ około 70 osób ale przecież to Francuzi...

Jaka kara grozi krakowskim przestępcom.

Sledztwo sądowe w sprawie zająć listopada dowych już na ukończeniu i za kilkanaście dni wystosowane zostaną akty oskarżenia. Od poszczególnych kwalifikacji czynu zależeć będzie, czy i którzy oskarżeni odpowiadać będą przed sądem przysięgłych, czy też zwręczonym trybunałem. Odnośnie do oskarżonych o zbrodnie z § 68 i 63 u.k. (gwałt publiczny, bunt i rozruchy) areszt sledczy jest aresztem obligatoryjnym i pod żadnym warunkiem uchylony być nie może. Prawdopodobne kary, które spotykają oskarżonych, obracać się będą w granicach od 1 roku do więzienia dożywotniego. Rozprawy przed sądami przysięgłych odbęda się w najbliższej lutowej kadencji sądów przysięgłych.

Niezwykły objaw zdżiczenia moralnego.

Prasa całego świata żywo zajmuje się katastrofą sterowca francuskiego „Dixmuden“; który padł ofiarą burzy, przewiezem zginęło kilkadziesiąt ludzi jego załogi. Katastrofa ta budzi w całym świecie cywilizowanym najwyższe współczucie, któremu daje wyraz cała prasa, z wyjątkiem „Danziger Neueste Nachrichten“. Hakerystyczny ten organ gdański, donosząc w numerze z dnia 24 grudnia ub. r., a więc w gwiazdkowym, o katastrofie „Dixmuden“; uważał za stosowne wiadomość tę zaopatrzyć tytułem: „Sehr erfreulich“ (bardzo pocieszające). Albowiem „Dixmuden“ był ongi Zeppelinem niemieckim, który na mocy traktatu wersalskiego przyszedł na własność Francji. Zginęło wraz z

roku ubezpieczony popełni samobójstwo, dwa pozostali zaś podzieliła się 50.000 dolarów. Rozumiecie, dlaczego mamy czekać rok. Towarzystwo może robić trudności a my chcemy przynajmniej raz w życiu zarobić lekko pieniądze. Zgadzaście się?

— Panie mecenasie, nie wstydź się dziś powiedzieć tego. Czulem, jak wszystka krew zbiegła mi do serca i przed moimi oczyma po czelo wszystko pływać. Spojrzałem ukradkiem na Hilstona. Był bladym jak ściana.

Wtedy krzyknąłem: — Ależ to jest morderstwo! Zrozumnie mnie dobrze, nie boje się śmierci, ale dwóch z nas morduje przecież trzeciego!

— Wcale nie — odparł Marius z niewzruszonym spokojem. — Nie wywieramy przecież żadnego żadnego przymusu. Każdy ma wolną wole i nie musi dotrzymać układu, który tu zawrzemy. Mojem zdaniem jest to jedynie wściekłość, jakie nam pozostaje; albo może macie inne?

Kilka minut nanowala przewniebiająca cisza. Zastanawiałem się. Co miałem właściwie do stracenia? Jakżesz często bawilem się snem mwała o samobójstwie i tylko nadzieja na to spotkanie dodawała mi siły.

— Jestem gotów! — zawołałem. Głos mój wdał mi się zimnym i obcym. Jak echo zabrzmiało z ust Hilstona.

— Ja również.
— A więc nie traćmy czasu — powiedział Morlev i wyjął z kieszeni talia kart.
— Kto wyciągnie najniższą kartę, przegrał.

Wyciągnąłem dziesiątkę, Hilston dziesiątkę, Morlev siódemkę...

Ani jeden mięskul nie drgnął w jego twarzy, gdy wyciągnął do nas z uśmiechem reke. — Gratuluje wam.

Następnego dnia ubezpieczył się i po usilnych staraniach udało nam się zapłacić pierwszą premie roczna. Hilston i ja opuściliśmy Nowy Jork z przyrzeczeniem, że zostawimy zawsze Morlevowi swoje adresy. Mnie udało się znaleźć zaiecie w Austrii, gdzie przez rok prowadziłem niedzne życie.

Obev zamilkł i spojrział na zegarek.

— Dzwie się, że Hilstona jeszcze tu niema...

Wtem zapukano do drzwi i adwokat wstał szybko.

— Pan, który miał przywieźć, panie mecenasie — zameldował służący. I podczas gdy mężczyzna z Texas poskoczył, by przywitać się z przyjacielem, wiał adwokat list z ostatnim wola zmarłego i skruszył pieczęć...

Tlum. S. B.

KONIEC

KRONIKA

Kalendarzyk.

Poniedziałek, dnia 14 stycznia, Hilarego B. W.

Widowiska.

Teatr Miejski (Cegielniana 65)

„Szafir“

Teatr Popularny (Ogrodowa 18)

(—)

Filharmonja (Dzielna 20)

(—)

„Luna“ (Przejazd 1)

„Pod dwoma flagami“

„Casino“ (Piołkowska 67)

„Hrabina Paryża“

„Odeon“ Przejazd 4

„Wschód i zachód“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)

„Hygiena Małżeństwa“

Kino Spółdzielni Prac. Państwowych

„Dziecię karnawału“

Kalendarzyk historyczny.

1520. Ukończenie sejmu Piotrkowskiego.

1576. Zjazd Jędrzejowski w czasie bezkrólowia po Henryku Walezym.

Wiadomości bieżące

Powiększenie kar.

Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości wysokość kar, przewidzianych w kodeksie karnym i specjalnych ustawach, została powiększona pięćdziesięciokrotnie. (pap)

Ogólne zebranie związków zawodowych robotników miejskich.

W dniu onegdajszym odbyło się w sali Domu Ludowego ogólne zebranie Związków Zawodowych robotników miejskich.

Głównym celem zebrania było przez zajęcie odpowiedniego stanowiska i wszczęcie właściwych kroków zapewnienia sobie pracy z okresem rozpoczynających się robót sezonowych Magistratu.

Postanowiono wysłać pismo do Magistratu (Wydział Budowlany) w którym domagają się robotnicy komunikowania Związkom robotników miejskich o posiedzeniach i zebraniach w sprawie dotyczącej się prac miejskich oraz nadzysłania okólników o płacach, za nie, następnie nadzysłania przez Wydział Robót Publ. zapotrzebowania robotników w stosunku do liczebności danego związku.

Dotychczas bowiem nie była zachowana należna proporcja w obdzielaniu poszczególnych związków pracami, a stosowanie sytuacji politycznych na tem tle uznają wszystkie związki robotnicze za niewłaściwe.

W końcu postanowiono wystosować zażalenie do Magistratu (Wydz. Budowlany), kto przyjął robotników sezonowych z pominięciem związków, oraz zażądać wyjaśnienia w tej sprawie. (pap)

Waloryzacja cen pokoiów w hotelach.

Dlaczego właściwe właściciele hotelów mieli pozostać w tyle za innymi?

W Grand Hotelu i Savoyu wywieszony jest cennik w markach polskich, jednakowoż opłatę za pokoje pobiera się we frankach, którego kurs jest na specjalnej karcie codziennie podawany.

Za najmniejszy pokój płaci się 5 franków. Jest to bądź co bądź wielka samowola hotelarzy i mamy nadzieję, że właściwe czynniki zainteresują się tem waloryzowaniem cen w hotelach łódzkich. (pap)

Po pracę do Francji.

Jak się dowiadujemy, 24 bm. przyjeżdża do Łodzi delegat Misji Francuskiej z Poznania, który w miejscowym Państwowym Urzędzie Pośr. Pracy zwerbuję przeszło 400 robotników do robót rolnych we Francji. Kandydaci będą przyjmowani w wieku do 45 lat. Muszą orjentować się w rolnictwie. Każdemu kandydatowi delegat zada kilka pytań z zakresu rolnictwa, na którego pytania musi odpowiedzieć. Pytania można przejrzeć w Państw. Urzędzie Pośr. Pracy (Al. Kościuszki 9, tel. 184). (pap)

Rozpaczliwy stan ekonomiczny miasta.

OSTRY KRYZYS W PRZEMYSLE WŁOKIENNICZYM. STAN BEZRÓBOCIA POGARSZA SIĘ.

Ubiegły tydzień był dalszym etapem pogorszenia się sytuacji w przemyśle włókienniczym. Obecnie niema fabryki, któraby nie zabezpieczyła się przed ewentualnymi skutkami kryzysu dwutygodniowym wymówieniem pracy. Po upływie 2 tygodni fabryka prolanguje pracę, jest więc czynną z dnia na dzień, a nad robotnikiem ciągle wisi groźba utraty pracy.

Jak słycać, ustawa o przymusowym stosowaniu wskaźnika drożyznianego zawiera klauzulę, że jeżeli pracodawca wymówi pracę na dwa tygodnie; a po tym terminie fabryka jest czynna, może odnowić wymówienie dopiero po 6 tygodniach. Klauzula ta ma złe i dobre strony. Złe, bo prawdopodobnie zwiększy się liczba fabryk, unieruchamiających całkowicie warsztaty pracy.

Dowiadujemy się, że obecną sytuację pogarsza nieodpowiednia polityka kredytowa Rządu, P. K. K. P. specjalną opieką otacza czą wielki przemysł, który korzysta nadal z kredytów markowych. Przemysł mniejszy traktuje Krajowa Kasa po macoszemu. I rzeczywiście mniejszy przemysł najbardziej od-

czuwa skutki kryzysu. A przecież jest jasnym że przedsiębiorstwa silniejsze łatwiej przezwyciężają wszelkie trudności. Rewizja polityki kredytowej w wysokim stopniu wyjaśniłaby sytuację.

W tygodniu ubiegłym następujące fabryki ograniczyły dni pracy:

Edward Wajss do 3 dni, Lorenc i Henk do 3 dni, J. K. Poznański do 3 dni, Rzepkiewicz i M. do 3 dni, Karol Nippe, Bracia Lipszyc, B—cia Hüffer, Zylberblatt i synowie, B—cia Chabańscy, Windman i S—ka, Ch. M. Pik, J. Futerman, A. Fabrykant i Rozenblatt, A. Gilles i S—ka — do 3 dni w tygodniu; Grosbardt, Heyman i Szreter, M. Kon i Nadkin, Braun i Hurewicz, A. Daube — do 2 dni.

Zamknęły fabryki firmy:

Z. Domanowicz, J. Dobrecki, J. M. Pilcer, B—cia Bukiet, Gwircman i Ratner, A. M. Warszawski.

Widzimy, że redukcja, jak na jeden tydzień, jest dość znaczna. Prawdopodobne, że nateżenie jej będzie jeszcze intensywniejsze. (pap)

Zebranie nauczycieli szkół powszechnych.

Wczoraj o godz. 11 w sali Związku przy ul. Andrzeja Nr. 4 odbyło się zebranie, na którym zostały omówione żywotne sprawy, dotyczące nauczycielstwa oraz w związku z tem powzięto szereg uchwał i utworzono Sekcję przy Związku „Ogniśko”. Wspomni na Sekcja ma na celu zorganizowanie nauczycielstwa, wykładającego na kursach wieczornych dla obrony swych interesów.

Sekcja pozostaje pod protektorem Pól. Zw. N. Sz. p. m. Łodzi „Ogniśko”.

Do Zarządu Sekcji weszli: pp. Matula, Jastrzebski, Drwlas. Członkiem Sekcji może zostać każdy, wykładający na kursach wieczornych.

Po ukończeniu Zarządu omówiono sprawę wypłat pensji nauczycielom kursów. Z dyskusji iaka się w tej sprawie wyłoniła dało się wyczuć, że technika wypłat wspomnianych pensji w kasie magistrackiej stoi niżej krytyki. Przy ostatnich wypłatach

doszło do tego, że woźni, którzy przybyli w tym samym dniu po pensje poturbowali nauczycieli, wczekujących po kilka godzin przed okienkiem.

W celu uregulowania kwestii wypłat zebrani polecił zarządowi nowopowstałej sekcji zaopatrzyć ją w odnośne pomocnictwa, poczyniła jednak energiczniej kroki u czynników m. aradainych w kierunku pomysłnego załatwienia palacej sprawy wypłat.

W końcu powzięto uchwałę, w myśl której na kursach wieczornych winni nauczać jedynie fachowi nauczyciele.

Uchwałę powyższą Zarząd Sekcji w najbliższych dniach przedłoży Zarządowi Kursów Dokształcających, z żądaniem usunięcia z kursów nie fachowych nauczycieli oraz przyjmowania nowych kandydatów, według wskazówek sekcji. (pap)

Lichwa w szkołach średnich

Na czele stało gimn. żeńskie Eug. Krygierowej.

Na jednym z ostatnich posiedzeń Magistratu rozpatrywana była sprawa nadmiernej wygórowanych wpisów w niektórych średnich szkołach łódzkich. Upadek solidności obywatelskiej i kupieckiej, spowodowany chaosem walutowym, nie oszczędził widocznie i przybytków nauki.

Jak wiadomo, Magistrat pokrywa polewe koszty wpisów szkolnych dla dzieci pracowników miejskich za okazaniem odpowiedniego zaświadczenia dyrektora szkoły. Naogół kwota, figurująca na owych zaświadczeniach waha się w granicach od 140 do 160 złp. za pierwsze półrocze. Nie brakło jednak zaświadczeń, opiewających na wyższe kwoty. Na czele zakładów, które wyróżniły się wygórowaniem opłatami stało 8-klasowe Gimnazjum Realne Żeńskie Eugenii Krygierowej, które ustaliło dla dzieci pracowników miejskich iście rekordową stawkę, tytułem wpisu za pierwsze półrocze w wysokości 250 złp.

Celem zbadania tego wysoce anormalnego faktu wszczęto dochodzenie, które wyjaśniło, że dyrekcja liczy tytułem wpisu za pierwsze półrocze 152 złp. natomiast dla dzieci pracowników miejskich — ustaliła specjalną wygórowaną opłatę w wysokości 250 złp. Stanowiło swoje umotywowała dyrekcja w zaoprotokolowanym i podpisanym przez przedstawiciela teże dyrekcji oświadczeniu, z którego przytaczamy najbardziej charakterystyczne momenty:

„Dla Magistratu policzono 250 złp. za I półrocze z tego względu, że przewidywano, iż kurs złotego utrzyma się na jednym poziomie. Wobec tego, że przewidywania się nie sprawdziły, obowiązuje 76 złp. za kwartał, liczonych podług kursu dnia. Zatem zaświadczają nasze, wydawane dla dzieci pracowników Magistratu cofamy odnośnie liczby 250 złp., zmieniając je na 152 złp., płatnych podług kursu dnia płatności”.

Należy zaznaczyć, że według orzeczenia t. zw. „Komisji sześciu” z dnia 12 września 1923 r. wpisy w pierwszym kwartale roku szkolnego 1923-24 wnosily w I. wstepnej do IV-tej od 3 milionów do 3,2 mili. mk. w klasach wyższych od 3,2 mili. do 3,4 mili. Na mocy orzeczenia teże Komisji z dnia 4 listopada 1923 r. wysokość wpisu szkolnego za II kwartał wynosi do klasy IV-tej włącznie od 10 do 12 milionów mk., w kl. wyższych od 12 do 14 milionów mk. zależnie od liczby uczniów. Po przeliczowaniu według odpowiednich kursów, okazuje się, że maksymalna opłata za pierwsze półrocze wynosi faktycznie od 120 do 145 złp.

Magistrat, nie mając możliwości — wobec wskazanej luk w obowiązujących przepisach — wystąpienia na drogę sądową przeciwko dyrekcji wzmiankowanej szkoły z powodu pobierania nadmiernych wpisów postanowił oddać sprawę powyższą pod sąd opinii publicznej.

Podwyższenie płac nauczycielstwu miejskich szkół średnich.

Zgodnie z orzeczeniem „Komisji Norm“ w Warszawie Magistrat postanowił podwyższyć płace nauczycielstwu miejskich szkół powszechnych na styczniu o 171 proc.

Wypadki i kradzieże

— Cukier miedzy mydłem.

Podczas rewizji w sklepie z mydłem należącym do Rabinowicza Jakóba (Stary Rynek Nr. 3) zam. przy ul. Aleksandrowskiej Nr. 101, wykryto 30 worków cukru, które zamierzano wywieźć w celach spekulacyjnych. Cukier zabezpieczono, a na właściciela spisano protokół, celem pociągnięcia go do odpowiedzialności. (pap)

— Pożar.

Przy ul. Konstantynowskiej Nr. 74 o niedziajszej nocy wybuchł pożar w młynie należącym do Różańskiego Antoniego. Zawieszany pierwszy i drugi oddział Straży Ogniowej po kilkugodzinnej energicznej pracy pożar ugaszczyły.

Straty narazie nie ustalone. Pożar powstał z samozapalenia się w łożysku motoru.

Sposób oszczędnego palenia w piecach.

Chcąc palić w piecach ekonomicznie, należy żar w piecu utrzymywać w temperaturze jak najniższej, doprowadzając tylko tyle powietrza, ile konieczne potrzeba dla podtrzymania palenia oraz uniknięcia wydobywania się z pieca gazów. W tym celu należy drzwiczki górne i dolne trzymać zamknięte, przy nakładaniu paliwa uważać, aby ruszył cały, a nie tylko jednostronnie pokryty oraz uniknąć zbyt częstego przegarniania ogniska. Palenie powinno być przy małym przepływie powietrza, ponieważ większa trzykrotnie ilość osiągniętego ciepła ze zużytego paliwa. Miał węgiel, trocin itp. ładują się do pieca bez niebezpieczeństwa, jeżeli nakładać się będzie na żar już gotowy małymi dawkami, żeby całego żaru nie przysłonąć. Drzwiczki przy takim paleniu należy otwierać powoli, aby zbyt wiele naraz nie wprowadzać do pieca powietrza.

Jak się bronić przed odmrożeniem.

Osoby, zmuszone przebywać dużo na otwartym powietrzu i w ogóle wrażliwe na mróz, winny przed wyjściem z domu nasmarować nosy i uszy warstwą wazeliną, a stopy, przed włożeniem skarpetek, czy pończoch owinać miękkim papierem (gazeta). W razie odmrożenia należy odmrozić część natrzeć śniegiem, a następnie smarować jodyną.

Jak wygląda „redukcja“ na kolejach?

Urzędowa PAT podaje ilość personelu na polskich kolejach żelaznych w preliminarzu na r. 1924, w porównaniu z r. 1923 i 1922.

Według tego źródła było pracowników:

	w r. 1922	1923	1924
Etatowych	84,820	86,491	87,535
Nieetatowych	87,136	60,661	95,983

Sezon. i niest. — 8,050 35,219

Ogółem 171,956 165,202 218,737

Z tych wynika, że obecnie, po „redukcji“ liczbą pracowników kolejowych powiększyła się w stosunku do roku ubiegłego (1923) o 52 535, czyli o przeszło 30 pr. Czem to tłumaczyć?

Ze świata.

WYŚCIGI WOZÓW WE WŁOSZECH.

§ Rozpowszechnione są wszędzie wyścigi koni, niekiedy psów, ale wyścigi wozów były dotąd czemś absolutnie nieznanym.

O takim jednak wyścigu, który odbył się w Rauenie, donoszą dzienniki włoskie. Ścigały się miano wicie w pobliżu tego miasta wozy (zbudowane na podobieństwo rzymskich wozów wyścigowych), za przęzione w parę, lub czwórke wozów, nieustępujących — podobno — w szybkości koniom. Wozy należały do specjalnej rasy, spotykanej tylko w Apeninach niedaleko od Neapola w okolicy zwanej Campobasso. Są to zwierzęta zokolwiek większe od wozów zwykłych, posiadających stosunkowo wysokie nogi, muskularną budowę, jasną sierść i duże, w kształcie sierpa rogi, zwrócone ku tyłowi.

Świadkowie wyścigu zapewniają, że ścigające się na przestrzeni kilku kilometrów wozy, po przybyciu do mety, wcale nie okazywały zmęczenia.

Zważywszy rozmaite dziwactwa mody, nawet w dziedzinie sportu — możemy się spodziewać, że wyścigi wozów przyjmą się także i w innych krajach na północ od Alp położonych.

KTO CHCE ZOSTAĆ KRÓLEM ALBANIJ?

§ Codziennie niemal napływają nowe kandydatury na tron albański. „Daily Express“ wymienia parę osobliwości z tego zakresu: Jakiś młody bogacz, niedawno ożeniony, chciał tron albański kupić jako prezent ślubny dla żony. Pewien dentysta ubiegał się o koronę albańską, twierdząc, że z racji swego zawodu umie się obchodzić ze złotem koronami. Wreszcie jakiś Anglik nadesłał list z oświadczeniem: „Wprawdzie nie jestem po ojcu szlachcicem, ale za to po matce wywodzę się od... Wilhelma Zdobywcy“.

Rada ministrów albańskich ma niemało kłopotu z tymi operetkowymi kandydatami, których zgłoszenia są satyrą na stosunki bałkańskie, ośmieszające już w tyłu operetkach.

ZBISURMANIONY LORD

§ Przed kilku laty wibitny inżynier i znany sportsman angielski lord Headley, oświadczył po powrocie z Indji wschodnich, gdzie pracował przez lat kilka przy budowie portów, że przeszedł na wiarę mahometaniską, co sprawiło wielkie wrażenie w towarzystwie londyńskim.

Obecnie znów ekscentryczny lord, należący zresztą do londyńskiego Klubu ekscentryków (Excentric Club) wywołał, odbywszy, jako prawowitny małżanin, pielgrzymkę do Mekki, nową sensację, żądawszy rozwodu z żoną swą, którą poślubił przed trzema laty i której przekazał majątność swą w Irlandji zamian za rentę roczną w sumie tysiąc a funt szterl.

KTO SIĘ BAWI W PARYŻU.

§ W dziennikach francuskich znajdujemy opis Nocy Sylwestrowej Paryża. W najwykwintniejszych lokalach, na szalonych dancinгах, gdzie luksus toalet i obnażenie kobiet szły o lepsze z luksusem potraw i napojów, nie widać było niemal... Francuzów, którym droższa i dewalwacja odbiera możność kosztownego używania rozkoszy życia paryskiego. Tam, gdzie szampań lał się strumieniami, gdzie wstępy wynosiły dziesiątki ludorów, bawili się niemal wyłącznie cudzoziemcy: Amerykanie, co nie dziwnego i... co dziwniejsze, n eszczęśliwi, wydziedziczeni, uchodzący z Rosji. Te same opisy, niesłychanie wystawnej stopy życia emigracji rosyjskiej znajdujemy w piśmie niemieckim, a kto odwiedza, choćby dla zbierania dokumentów chwili, wystawne lokale i liczne dancinгы i wowskie, ten wie, że nie inaczej jest i w Polsce, gdzie największy luksus, najbezpieczniejszy zbytek rozwijają ci, którzy korzystają u nas z prawa azylu.

WO JNA GRZOWA

§ W Stanach Zjednoczonych policja ucieka się do gazów duszących dla schwywania niebezpiecznych przestępców. Ale przestępcy, zwłaszcza kontrabandyści, zaczynają używać tych samych sposobów. Samo enody przemytników są zaopatrzone w rezerwoary z gazami duszącymi, których kłapa bywa otwierana w razie pościgu.

Poszukuje się

Pianino lub krótki Fortepian

do wynajęcia. Oferty pod „O. Z.“ do administracji niniejszego pisma.

Szkoła tańca W. LIPINSKIEGO

rozpoczyna 14 b m grupy: SHIMY-JAVA i 2) One-step, Boston oraz LEKCJE PRAKTYCZNE (dla zaawansowanych). Zapisy: Ewangielicka 17 — III piętro, front. 72-b

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Al Al Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia oraz samowary. Płacę najlepiej. Łąźnik Benedykta 28 m. 15. 39-8

Para chomont angielskich do sprzedania i przybory podróżne, skórzana galanteria po cenach przystępnych S. Skożynski Piotrkowska 135 146-6

Z powodu wyjazdu mam do sprzedania parę łózek dębowych. Ul. Prusa 11, Błaszczyski Żubardz. 151-2

Palto z karakufowych łapek damskie do sprzedania. Dąbrowka, Szefera 2. m. 3 144-2

Różne:

potrzebna ekspedjentka do bufetu 5 klasy na dworcu Łódź-Kaliska. Zgłoszenia ze świadectwami i rekomendacjami o sobiście od 12 do 13 148-2

Zgubiono teczkę z powitowaniami na dworcu Kaliskim 10 stycznia między 4-5 Łaska wy znalazca zechce zwrócić do Magistratu Centralna Ekspedycja. 150-2

Nauczyciel-student poszukuje pokoju umebowanego, lub przy rodzinie, możliwie w śródmieściu. Oferty do Rozwoju sub „Samotny“. 147-5

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86-3, godzina 7. 149-4

potrzebni robotnicy do układania posadzki dębowej. Poprzeczna 13, stolarnia. 126-2

szadca roli y żonaty bezdzietny poszukuje posady z dn. 1-go kw. etnia. Praktyki lat 10 Łaska we oferty „Rozwój“ pod „Rządca“. 152-2

potrzebna kucharka i bufetowa do restauracji. Kilińskiego Nr. 115 124-2

STUDENT udziela matematyki, łaciny, fizyki, języków. Kilińskiego 86-3, godzina 7. 7876-3

Zgubione dokumenty

Kamińska Gabryela zgubiła do wó i osobisty wydany w Zgierzu oraz legitymację uczniowską na nazwiska: Gabryeli Kamińskiej, Janiny Banachowskiej Marji Bykowskiej. 142-2

Kupuję 2914

placę 200 proc. drożej za brylanty, złoto, srebro i biżuterję, zęby sztuczne, garderobę i szale czarne. Zachodnia 32, naprzeciw lombarda, i p. L. Milich.

Kawaler

lat 32, urzędnik, zamożny, pragnie poznać pannę do lat 30, posiadającą dom własny lub handel. Cel matrymonialny. Oferty sub „Brunet“. (86b)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych, skórnych i włosów. Gabinet Roentgena i światłoleczeń. Piotrkowska 144 róg, Ewangielicka 2. Godz przyjęć od 9-2 16-8. dla pań 5-6 36-b-4

Cena ogłoszeń: Przed tekstem i w tekście 100.000 mk., za tekstem 50.000 mk., zвычайnie 50.000 mk. wśród drobnych 65.000 mk. nekrologi 80.000 mk. kopioszukujących pracy 15.000 mk. najmniejsze ogłoszenie 200.000. Ogłoszenia zamiejscowe przed tekstem i w tekście 15 gr. za mil. stronica 6 lamy, zвычайnie 5 gr. przez milim. stronica 5 lamów. Tabelkowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia mogą się do 20. 6-ej po 6-ej dolacza się 50 proc. Za terminowe wychowanie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje jeszcze przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu a p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.